

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI

İŞGÜCÜ PİYASASINDAKİ GELİŞMELERİN MAKRO ANALİZİ

EKONOMİK MODELLEME VE KONJONKTÜR DEĞERLENDİRME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Ekonomik Araştırmalar ve Değerlendirme Dairesi

2025 - II

1. Yönetici Özeti

Bu rapor açıklanan güncel çeyreklik veriler çerçevesinde son döneme ilişkin işgücü piyasası gelişmelerini içermektedir.

2025 yılının ikinci çeyreğinde ekonomi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 4,8 oranında büyürken istihdam yüzde 0,2 oranında sınırlı bir gerileme göstermiştir. Bu dönemde toplam istihdam yıllık bazda 73 bin kişi azalışla 32 milyon 623 bin kişi olarak kaydedilmiştir. Mevsim etkisinden arındırılmış (MEA) istihdam ise bir önceki çeyreğe göre 41 bin kişi azalışla 32 milyon 435 bin kişi olmuştur. Aynı çeyrekte tarım, sanayi, inşaat ve hizmetler (inşaat hariç) sektörlerinin toplam istihdam içindeki payları sırasıyla yüzde 14, yüzde 20,3, yüzde 6,8 ve yüzde 58,9 olarak gerçekleşmiştir.

Yılın ikinci çeyreğinde MEA işgücüne katılım oranı bir önceki çeyreğe göre değişmeyerek yüzde 53,5 olmuştur. Bu dönemde işgücüne katılım oranı kadınlarda yüzde 36,3, erkeklerde ise yüzde 71,1'dir. MEA istihdam oranı ise çeyreklik bazda 0,2 puan düşerek yüzde 48,9 olmuştur. Bu oran kadınlarda değişmeyerek yüzde 32,1, erkeklerde ise 0,3 puan azalarak yüzde 66,1 olarak gerçekleşmiştir.

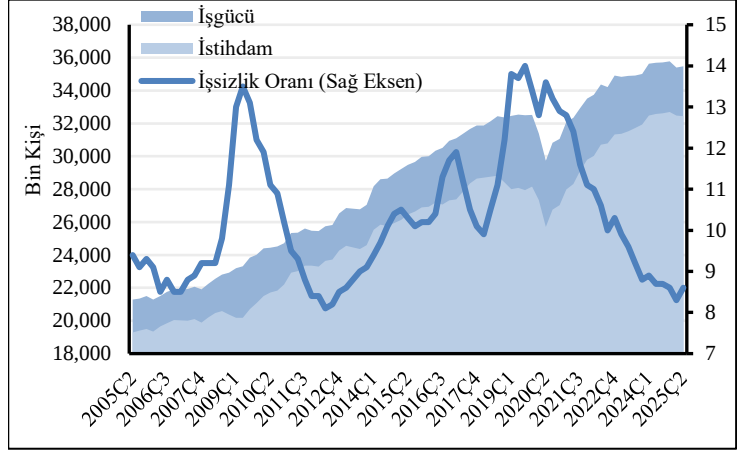
Bu çerçevede, 2025 yılının ikinci çeyreğinde MEA işsizlik oranı bir önceki çeyreğe göre 0,3 puanlık sınırlı bir artışla yüzde 8,6 olarak gerçekleşmiş ve tek haneli seviyesini korumuştur. Aynı dönemde kadınlarda ve erkeklerde işsizlik oranları sırasıyla yüzde 11,6 ve yüzde 7 iken gençlerde yüzde 15,9 olarak gerçekleşmiştir. Atıl işgücü ise yüzde 32 seviyesindedir.

İşsizlik oranındaki değişime katkılar incelendiğinde, işgücüne katılımın etkisi olmazken istihdamdaki azalma 0,12 puan, çalışma çağı nüfusundaki artış ise 0,17 puan ile işsizlik oranını artırıcı yönde etki etmiştir.

2. İşgücü Piyasasındaki Gelişmeler

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Hanehalkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına göre, 2025 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 8,6 olarak gerçekleşen MEA işsizlik oranı bir önceki çeyreğe göre 0,3 puanlık sınırlı bir artış göstermiştir (Grafik 1). Mevsimsel etkilerden arındırılmamış veriler baz alındığında ise işsizlik oranı geçen yılın aynı dönemine göre 0,2 puan azalarak yüzde 8,2'ye gerilemiştir.

Grafik 1: İşgücü Piyasasındaki Temel Göstergeler (MEA)

Kaynak: TÜİK

Türkiye ekonomisinde mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH oranı, 2025 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,6 artmıştır. İkinci çeyrekte bir önceki yılın aynı çeyreğine göre mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış büyüme oranı yüzde 4,6 olarak gerçekleşmiştir.

TÜİK tarafından yayımlanan İşgücü Girdi Endekslerine göre toplam istihdam endeksi, 2025 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 1,9 artmıştır. Alt sektörler incelendiğinde, endeksin ticaret-hizmet sektörlerinde yüzde 3,2 ve inşaat sektöründe yüzde 6,7 arttığı; sanayi sektöründe yüzde 2,2 azaldığı görülmektedir. MEA toplam istihdam endeksi ise 2025 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,6 artmıştır. Önceki çeyreğe göre değişim oranı incelendiğinde, endeksin sanayi sektöründe yüzde 0,7 azalırken, inşaat sektöründe yüzde 2,6, ticaret-hizmet sektörlerinde yüzde 0,9 arttığı görülmektedir.

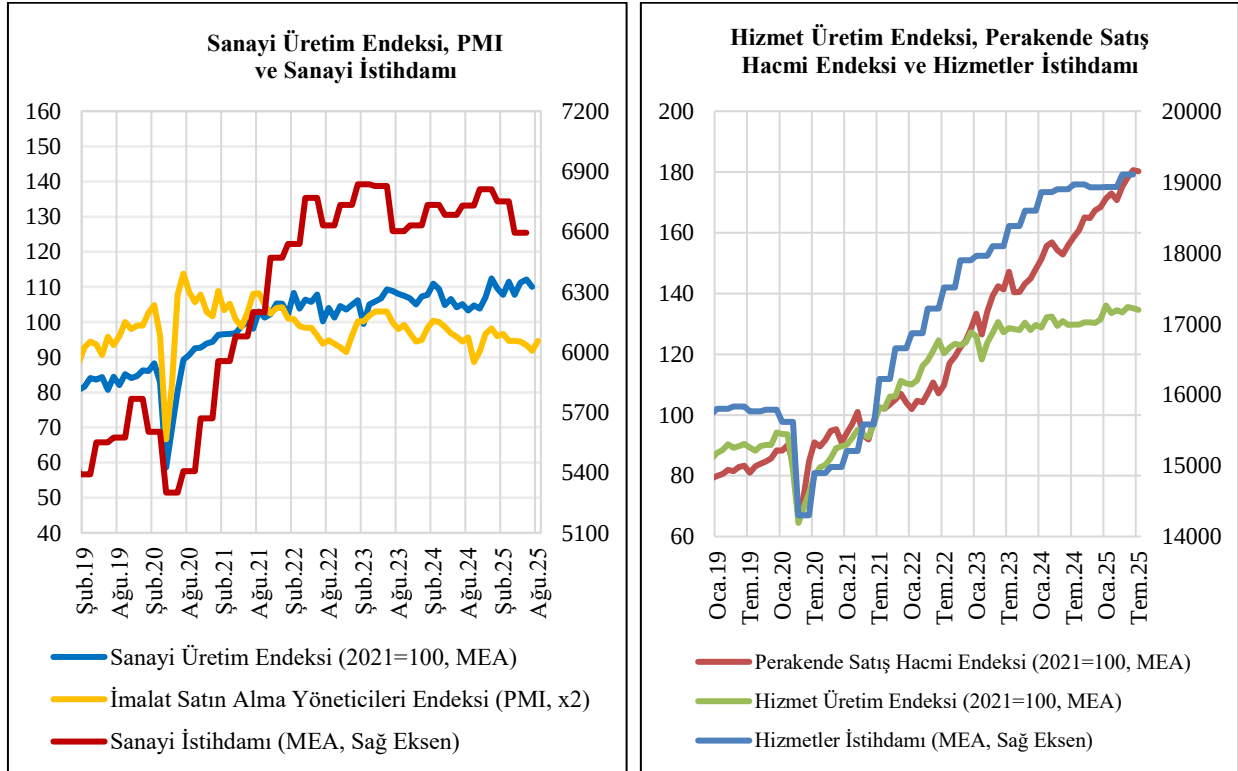
Sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında çalışılan saat endeksi, 2025 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 0,6 artmıştır. Endeks, sanayi sektöründe yüzde 3,7 azalırken, inşaat sektöründe yüzde 4,4 ve ticaret-hizmet sektörlerinde yüzde 2,3 artmıştır. MEA toplam çalışılan saat endeksi ise 2025 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 2,7 azalmıştır. Aynı dönemde endeks inşaat sektöründe yüzde 2,5, sanayi sektöründe yüzde 4,3 ve ticaret-hizmet sektörlerinde ise yüzde 1,8 azalmıştır.

2.1. Makroekonomik Görünüm ve İstihdamdaki Gelişmeler

2025 yılının ikinci çeyreğinde ekonomi, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 4,8 büyürken, istihdam yüzde 0,2 oranında sınırlı bir gerileme göstermiştir.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre, sanayi üretim endeksi Temmuz ayında yüzde 1,8 azalırken imalat sanayii PMI Ağustos ayında 1,4 puan artışla 47,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Hizmetler sektörü göstergelerinde ise Temmuz ayında perakende satış hacmi endeksi yüzde 0,2 oranında azalırken hizmet üretim endeksi 0,4 puan azalmıştır (Grafik 2).

Grafik 2: Sanayi ve Hizmet İstihdamına İlişkin Göstergeler

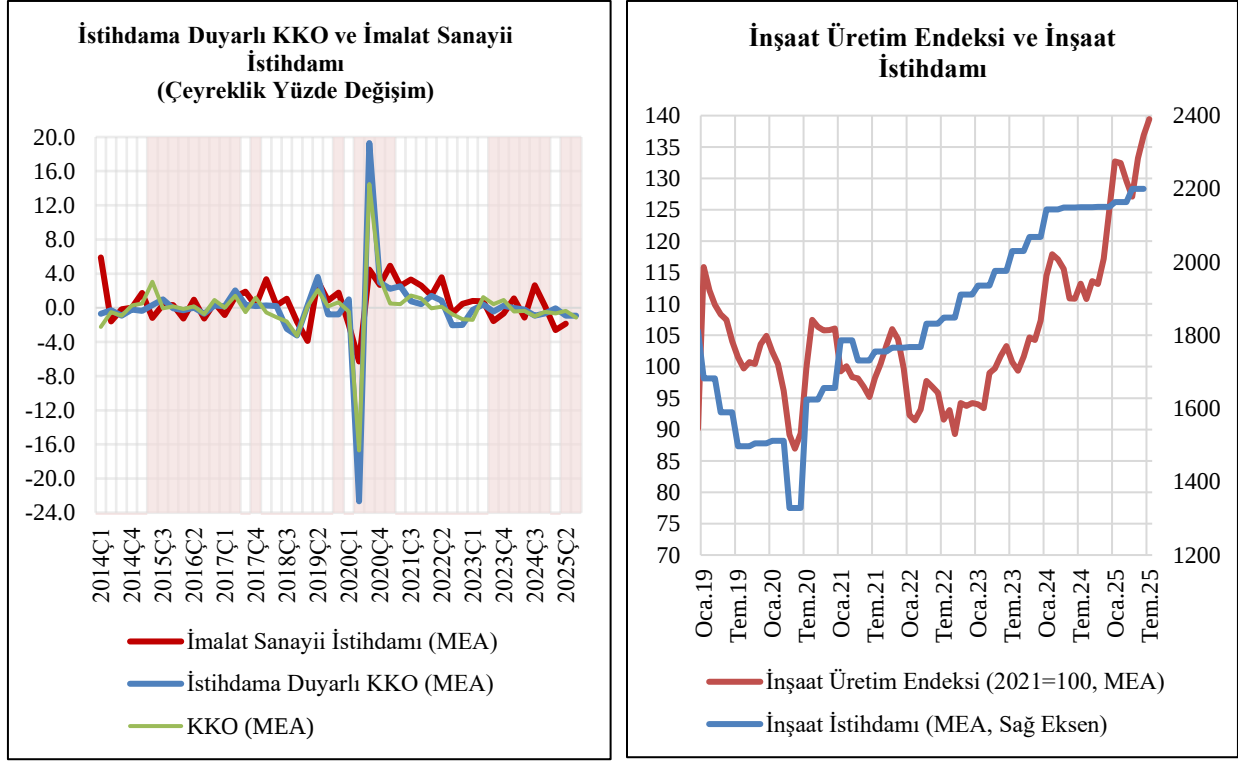

Kaynak: TÜİK, İSO

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre imalat sanayii kapasite kullanım oranı 2025 yılı üçüncü çeyreğinde yüzde 73,8 olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde İstihdama Duyarlı KKO¹ yüzde 72,2 olarak hesaplanmıştır. İnşaat üretim endeksi ise Temmuz ayında bir önceki aya göre yüzde 1,9 artmıştır (Grafik 3).

¹ İstihdama Duyarlı KKO, SBB tarafından imalat sanayiini oluşturan alt faaliyetlerin kapasite kullanım oranlarının bir yıl önceki istihdam dağılımları ile ağırlıklandırılmasıyla elde edilmektedir.

Grafik 3: İmalat Sanayii ve İnşaat İstihdamına İlişkin Göstergeler

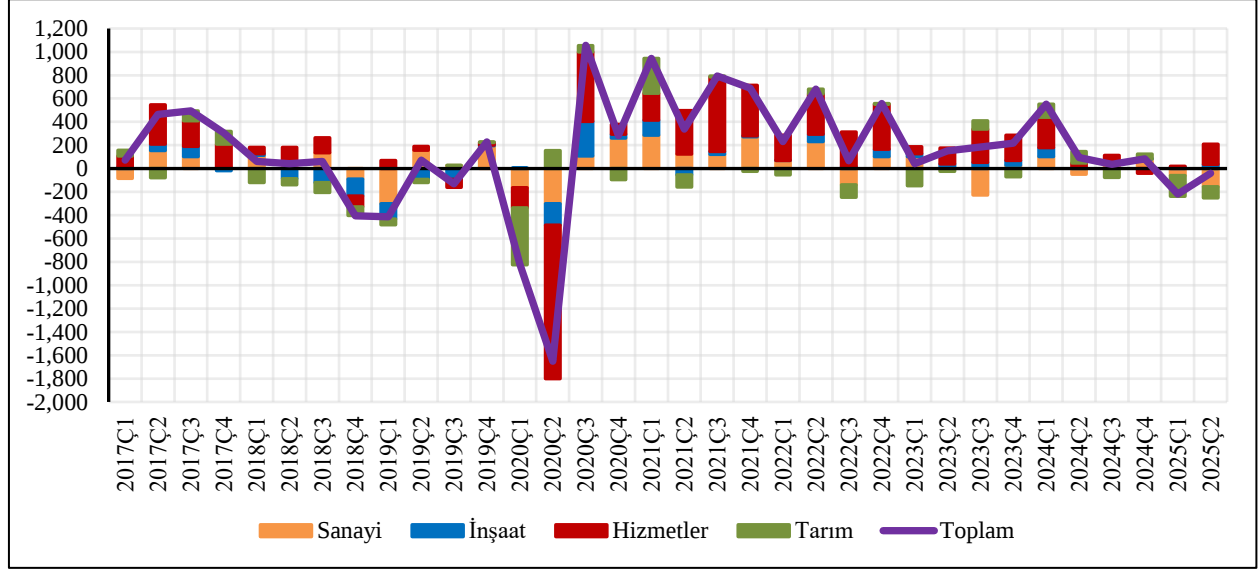

* Kırmızı taralı çeyrekler emek-yoğun faaliyetlerin imalat sanayii genelinden ayrıştığını göstermektedir.

Kaynak: TÜİK ve TCMB verilerine dayalı SBB hesaplamaları

2025 yılının ikinci çeyreğinde toplam istihdam 32 milyon 623 bin kişi olmuştur. Yıllık bazda istihdam hizmetler sektöründe 237 bin kişi, inşaat sektöründe 64 bin kişi artarken sanayi sektöründe 79 bin kişi ve tarım sektöründe 295 bin kişi azalmıştır. MEA verilere göre ise çeyreklik net istihdam tarımda 95 bin, sanayide 156 bin kişi azalırken hizmetlerde 174 bin, inşaatla 36 bin kişi artmıştır (Grafik 4).

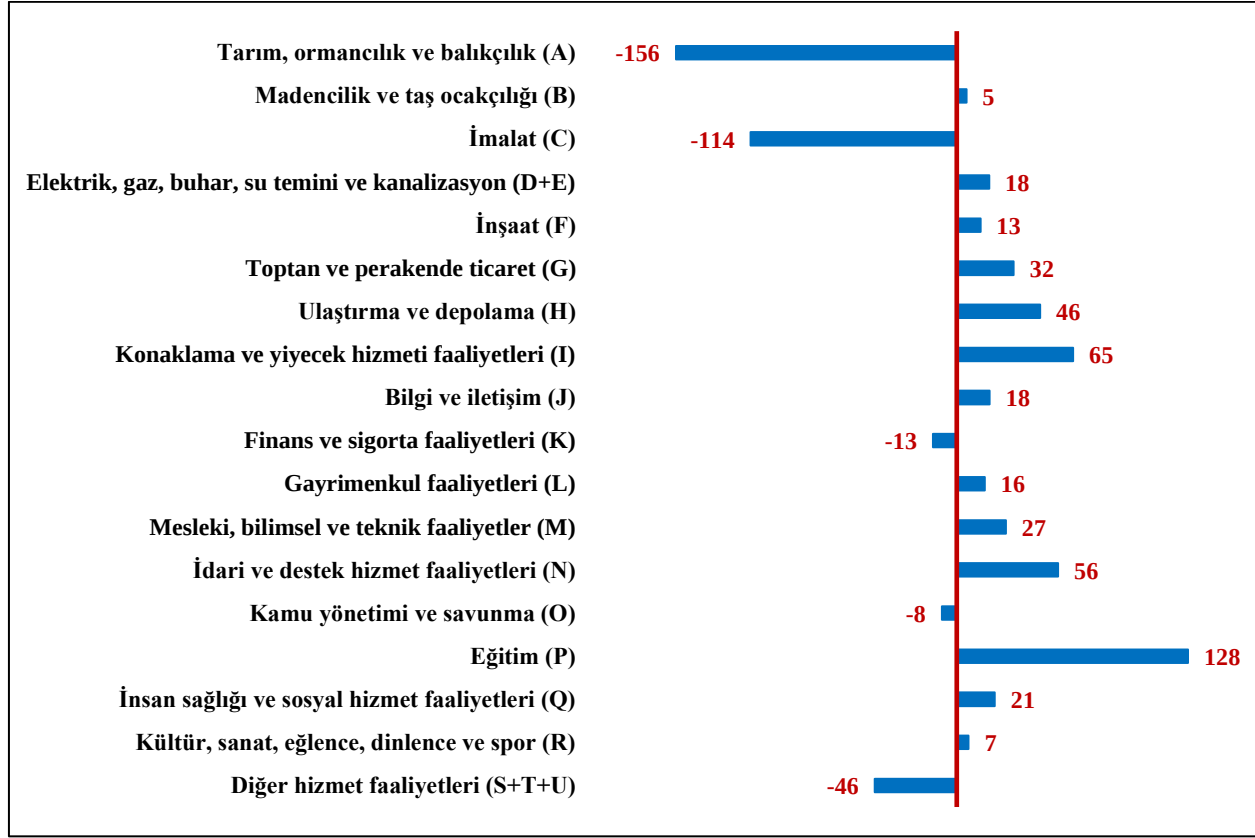
Grafik 4: Sektörlerin Toplam Net İlave İstihdama Katkıları (Çeyreklik, MEA, Bin Kişi)

Kaynak: TÜİK

Yılın ikinci çeyreğinde çeyreklik istihdamdaki değişimlerin alt kırılımlarına bakıldığında, istihdam artışları ağırlıklı olarak eğitim ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinden gelmiştir. Buna karşılık, istihdam kaybı 156 bin kişi ile en fazla tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörlerinde, ardından 114 bin kişi ile imalat sanayiinde gerçekleşmiştir (Grafik 5).

Grafik 5: İktisadi Faaliyet Kollarına Göre 2025Ç1-2025Ç2 İstihdam Değişimi (MEA, Bin Kişi)²

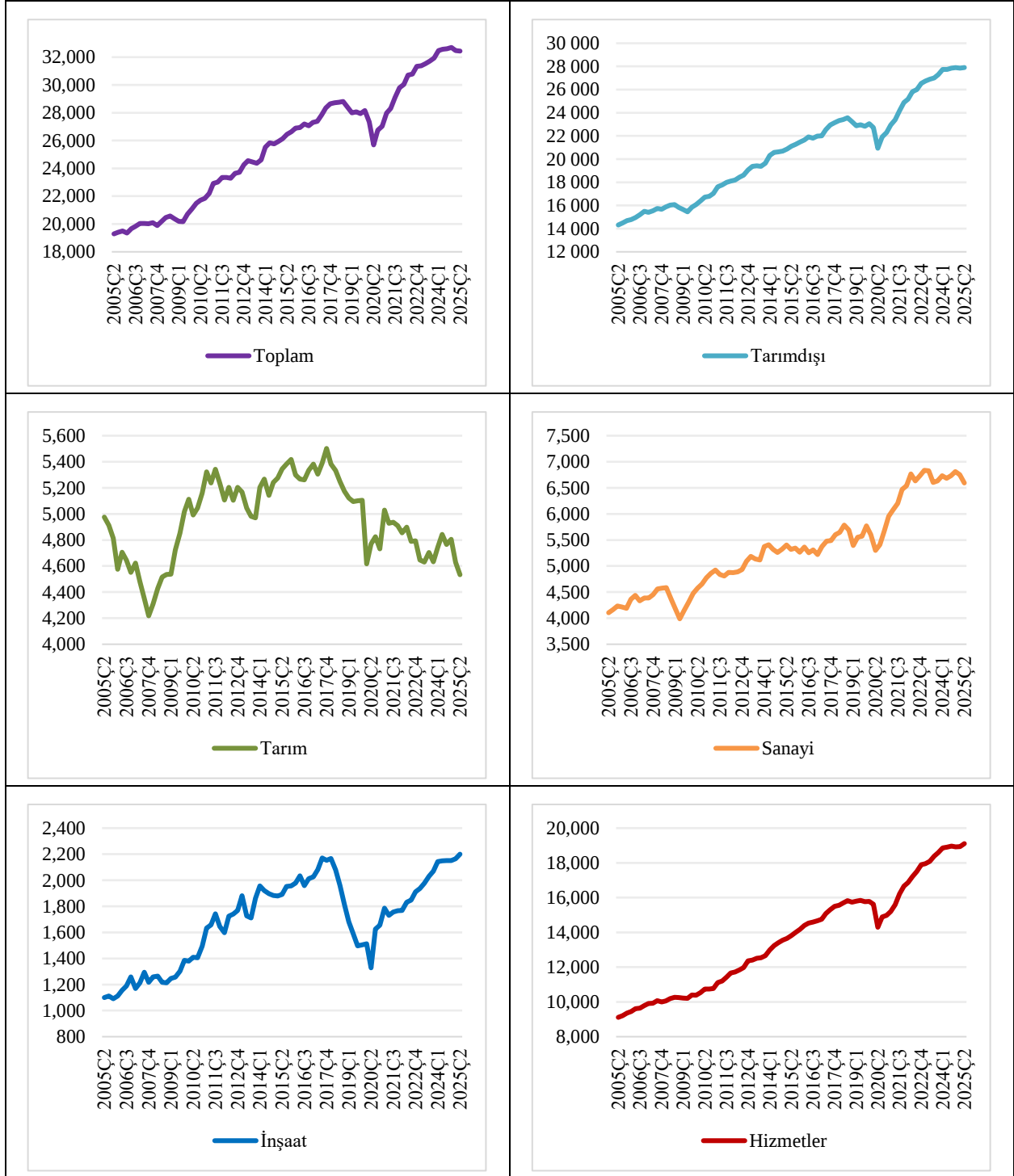
Kaynak: TÜİK verilerine dayalı SBB hesaplamaları

2025 yılının ikinci çeyreği itibarıyla mevsim etkilerinden arındırılmış olarak tarım, sanayi, inşaat ve hizmetler sektörlerinin toplam istihdam içindeki payları sırasıyla yüzde 14, yüzde 20,3, yüzde 6,8 ve yüzde 58,9 olarak gerçekleşmiştir.

MEA verilere göre, 2025 yılının ikinci çeyreğinde tarım istihdamı 4 milyon 533 bin kişi, sanayi istihdamı 6 milyon 595 bin kişi olarak gerçekleşmiştir. Hizmetler ve inşaat istihdamı sırasıyla 19 milyon 107 bin ve 2 milyon 200 bin kişi olarak gerçekleşmiştir. Toplam istihdam ise bu dönemde 32 milyon 435 bin kişidir (Grafik 6).

² İktisadi faaliyet kollarına göre çeyrekten çeyreğe istihdam değişimi TÜİK verilerine dayalı olarak mevsimsel düzeltme yapılarak elde edilmektedir. Bu nedenle faaliyetler değişimi toplamı sektörler değişimini vermeyebilir.

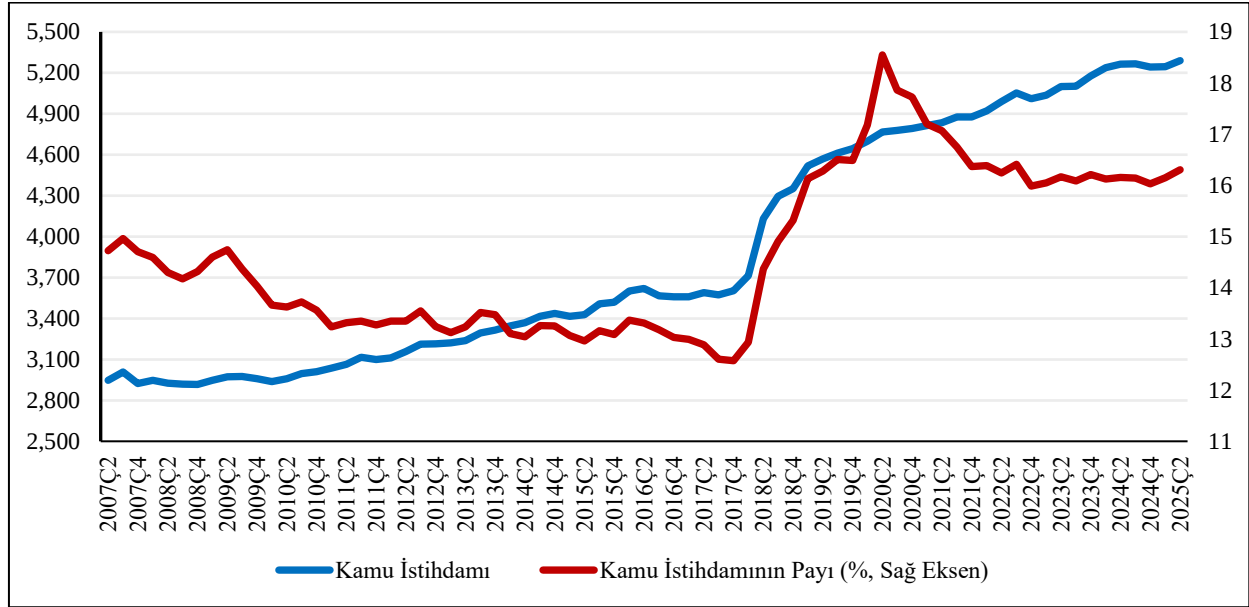
Grafik 6: Sektörel İstihdamdaki Gelişmeler (MEA, Bin Kişi)

Kaynak: TÜİK

2025 yılının ikinci çeyreğinde kamu istihdamı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 0,5 oranında artmış ve 5 milyon 289 bin kişi olmuştur. Kamu istihdamının toplam istihdam içindeki payı ise ikinci çeyrek itibarıyla yüzde 16,3 düzeyindedir (Grafik 7).

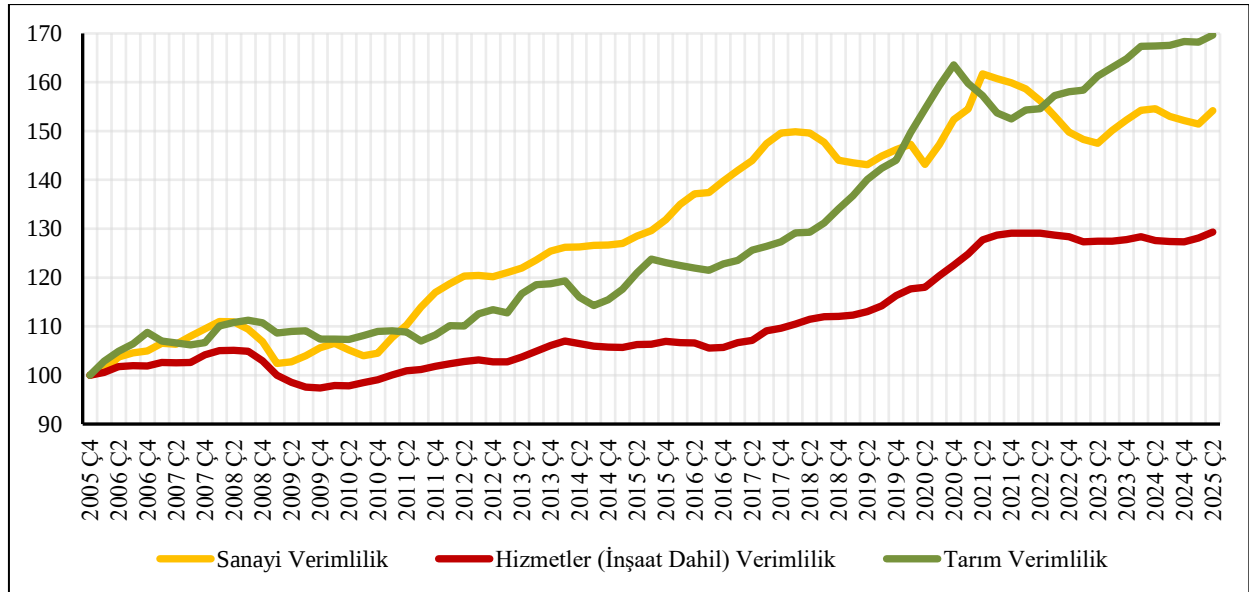
Grafik 7: Toplam Kamu İstihdamı (Bin Kişi)

Kaynak: SBB, TÜİK

Sektörel kısmi emek verimliliği gelişmeleri incelendiğinde, hizmetler sektöründe verimlilik son iki çeyrektir artış göstermekte, tarım sektöründe de verimlilik artışı devam etmektedir. Sanayi sektöründe ise küresel salgın sonrası toparlanmanın başladığı 2023 yılının üçüncü çeyreğinden itibaren artan verimlilik son üç çeyrektir gösterdiği azalışı 2025 yılının ikinci çeyreğinde telafi etmiştir (Grafik 8).

Grafik 8: Sektörel Verimlilikteki Gelişmeler (2005=100)³

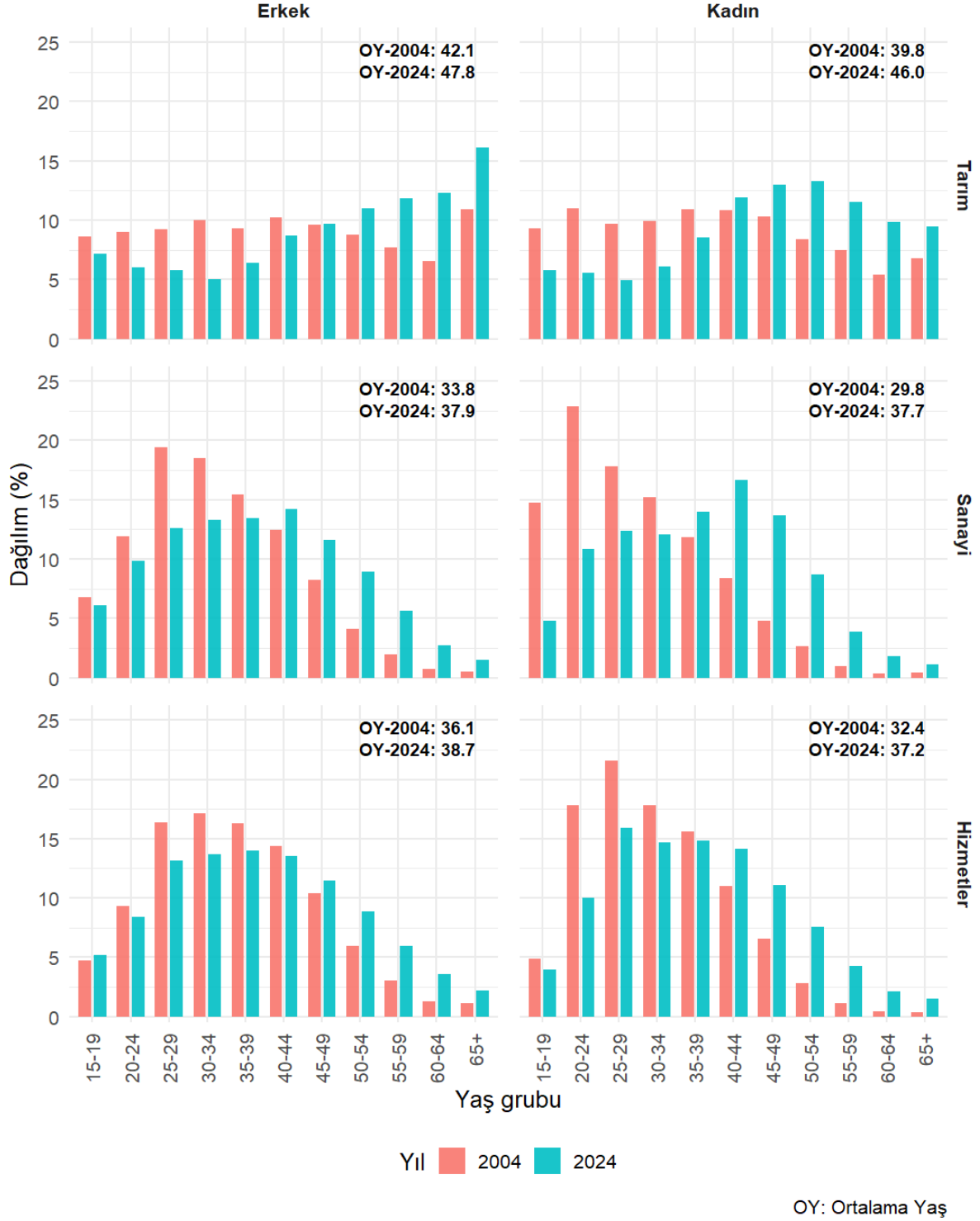

Kaynak: SBB, TÜİK

³ Sektörel verimlilik, sektörel reel katma değerin (4 çeyrek) hareketli ortalamasının sektörel istihdamın (4 çeyrek) hareketli ortalamasına bölünmesiyle elde edilmiştir.

Kutu	2004–2024’te Türkiye’de İstihdamın Yaş Kompozisyonu: Sektör ve Cinsiyete Göre Dönüşüm
Son yirmi yılda istihdamın yaş dağılımı belirgin biçimde ileri yaşlara doğru kaymıştır. Bu kayış; üretim süreçlerinde deneyimin ağırlığı, yaşam boyu öğrenme ve beceri güncellemesi, ayrıca emekliliğe geçiş ve işyeri sağlığı politikalarının yeniden tasarlanması bakımından kritik sonuçlar doğurmaktadır. Gençlerin payındaki gerileme, eğitimde kalış süresinin uzaması ve ilk işe girişin gecikmesiyle yakından ilişkili olup, orta-ileri yaş gruplarının yükselişi ise çalışma hayatında kalış süresinin uzadığını göstermektedir. Tarım, ileri yaş payının en hızlı arttığı alandır. 55 yaş üstünün ağırlığı hem erkeklerde hem kadınlarda belirgin biçimde yükselmiş, erkeklerde 65 ve üzeri yaştakilerin payı yaklaşık yüzde 11’den yüzde 16’ya yükselmiştir. Gençlerin payındaki düşüş ise tarımdan çıkış ve kentleşme eğilimleriyle örtüşmekte ve kırsal istihdamın yaşlandığını göstermektedir. Sanayide en keskin dönüşüm kadınlarda gözlenmektedir. 20–24 bandında çift haneli düşüşlere karşılık 40–54 yaş dilimlerinin her birinde güçlü artışlar ortaya çıkmış, 45–49 bandı belirgin biçimde genişlemiştir. Erkeklerde de ileri yaş dilimlerine doğru benzer fakat daha ılımlı bir kayış yaşanmış; 25–34 yaş bandının payı daralırken 45–54 bandının payı güçlenmiştir. Bu tablo, üretimin giderek daha deneyim-yoğun bir yapıya evrildiğine ve kıdemli işgücünün ağırlığının arttığına işaret etmektedir. Hizmetler istihdamı yaş dağılımı ise daha dengeli fakat yönü itibarıyla yine yaşlanma eğiliminde ilerlemektedir. Erkeklerde 25–34 yaş grubunun payı küçülürken 50–64 yaş aralığındakilerin payı belirgin biçimde artmış; kadınlarda genç yoğunluğu (20–29) gerilerken 45–54 yaş aralığı güçlenmiştir. Hizmetlerin meslek bileşimi orta-ileri yaşa uygun istihdamı desteklemekte ve bu yaş kaymasının sektörel ihtiyaçlarla örtüştüğünü ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, 2004–2024 döneminde Türkiye’de istihdamın yaş kompozisyonu belirgin biçimde yaşlanma yönünde evrilmiştir. Bu eğilim, gençlerin işe geç geçişi ve orta-ileri yaş gruplarının işgücünde kalış süresinin uzamasıyla birlikte, işgücü piyasasında deneyimin öneminin arttığı bir yapının oluştuğunu göstermektedir. Politika düzeyinde gençlerin işgücüne girişini kolaylaştıran geçiş mekanizmaları, işletme düzeyinde ise yaşa duyarlı insan kaynakları, esnek çalışma düzenleri, işyeri sağlığı/ergonomisi ve sürekli beceri geliştirme yaklaşımlarının güçlendirilmesi önem taşımaktadır. Böylelikle verimlilik artışı desteklenirken istihdamın uzun vadeli sürdürülebilirliği de pekiştirilebilecektir.	

Grafik: 2004–2024’te Türkiye’de İstihdamın Yaş Kompozisyonu

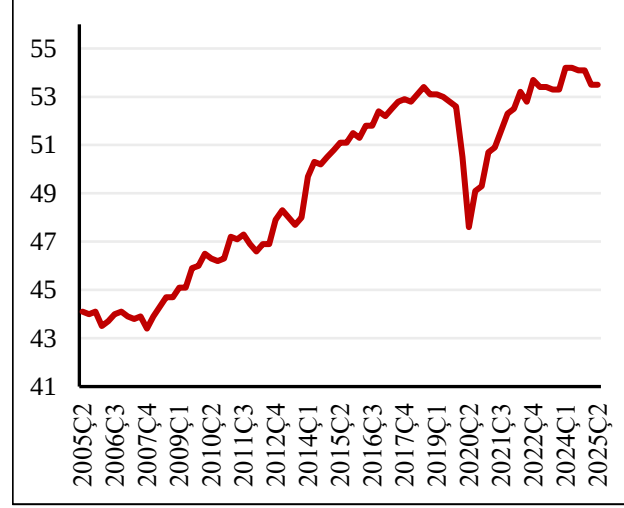
Kaynak: TÜİK

2.2. İşgücüne Katılma Oranındaki Gelişmeler

2025 yılının ikinci çeyreğinde MEA işgücüne katılım oranı bir önceki çeyreğe göre değişmeyerek yüzde 53,5 olarak gerçekleşmiştir (Grafik 9). İKO, kadınlarda yüzde 36,3, erkeklerde ise yüzde 71,1 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Bu dönemde MEA istihdam oranı yüzde 48,9 olmuştur. İstihdam oranı erkeklerde 0,3 puan azalarak yüzde 66,1, kadınlarda ise değişmeyerek yüzde 32,1 olmuştur.

Grafik 9: İşgücüne Katılım Oranı (MEA, %)

Kaynak: TÜİK

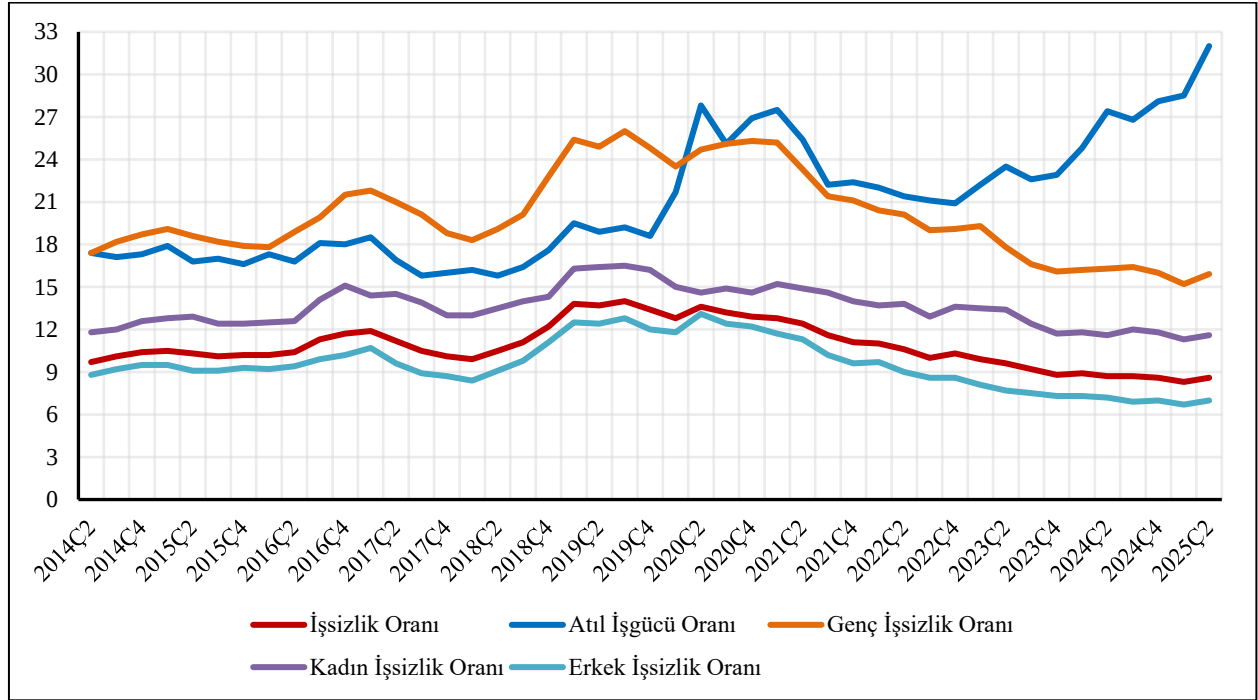
2.3. İşsizlikteki Gelişmeler

İşsizlik oranı 2025 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 8,2 olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde işgücüne katılım oranı yüzde 53,6, istihdam oranı ise yüzde 49,2 düzeyindedir.

2025 yılının ikinci çeyreğinde işsiz sayısı yıllık bazda 67 bin kişi azalarak 2 milyon 913 bin kişi olarak gerçekleşirken istihdam edilen kişi sayısı aynı dönemde 73 bin kişi azalmıştır. Böylece toplam işsizlik oranı yıllık bazda 0,2 puan azalmıştır. Bu çeyrekte işsizlik oranı erkeklerde yüzde 6,8, kadınlarda ise 10,8 olarak gerçekleşmiştir.

MEA işsizlik oranı ise 2025 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 8,6 olarak gerçekleşmiştir. İlgili dönemde, erkeklerde ve kadınlarda işsizlik oranları sırasıyla yüzde 7 ve yüzde 11,6 iken genç işsizlik oranı yüzde 15,9 ve atıl işgücü oranı yüzde 32 olarak gerçekleşmiştir (Grafik 10).

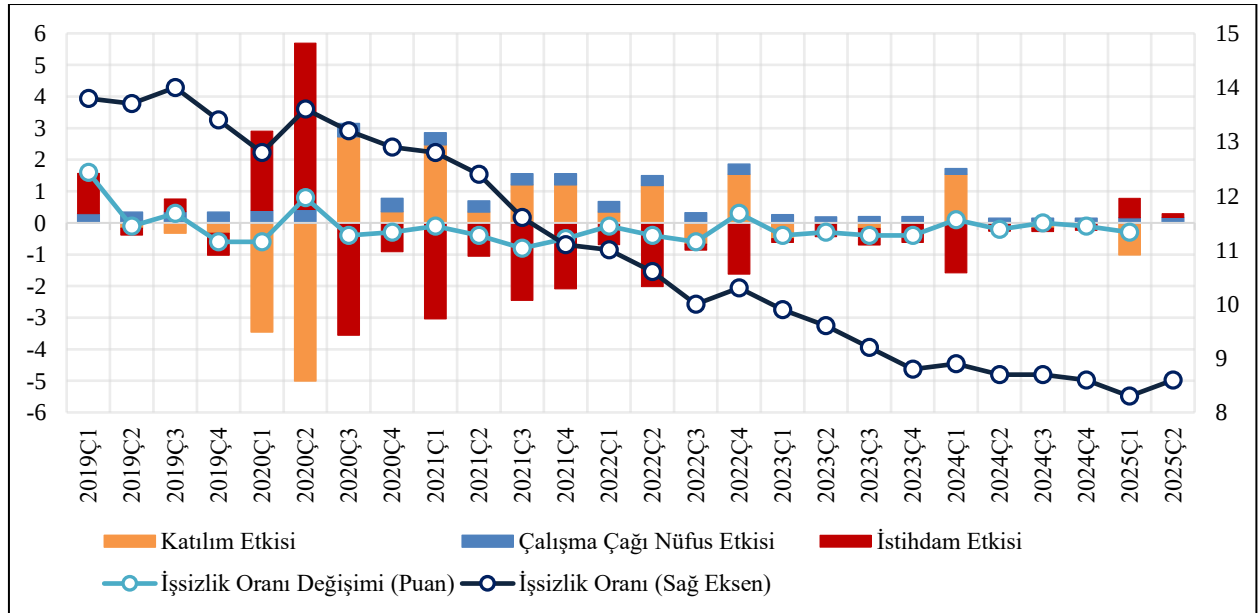
Grafik 10: İşsizlik Oranları (MEA, %)

Kaynak: TÜİK

Bir önceki çeyreğe göre yılın ikinci çeyreğinde, işsizlik oranını istihdamdaki azalış 0,12 puan, çalışma çağındaki nüfustaki artış ise 0,17 puan artırmıştır. (Grafik 11).

Grafik 11: İşsizlik Oranındaki Değişime Katkıları (Puan, MEA)

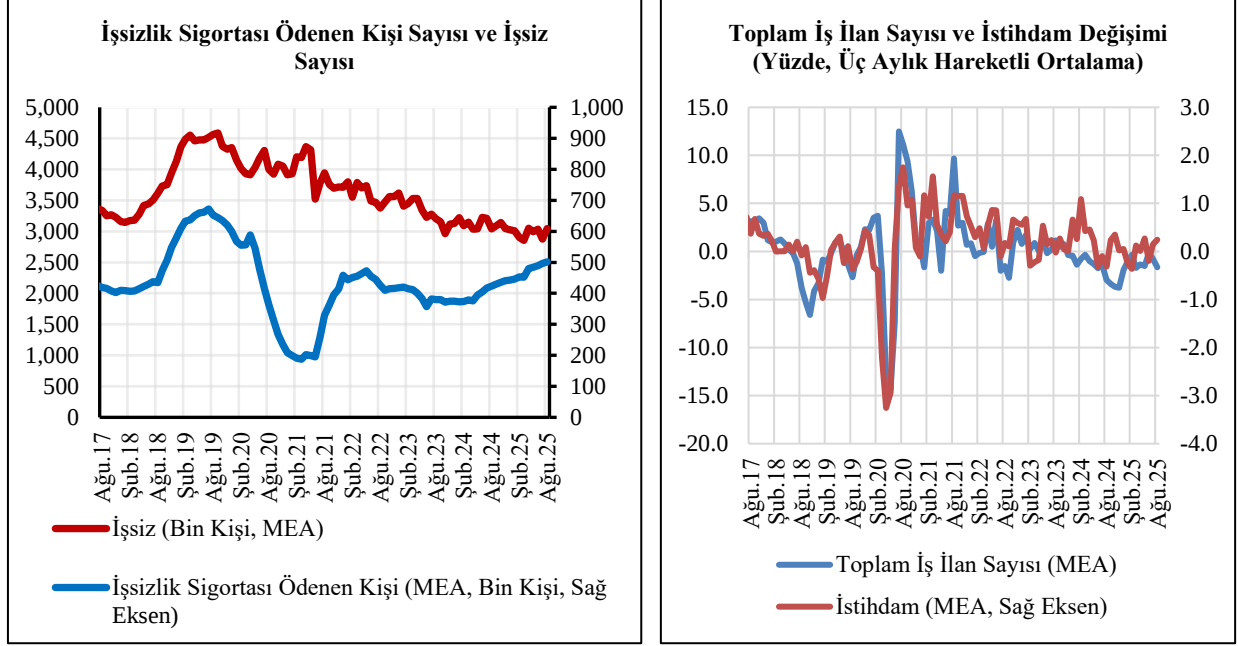

Kaynak: TÜİK verilerine dayalı SBB hesaplamaları

İşsizlik sigortası ödenen kişi sayısı Mart ayı dışında 2025 yılının ilk yedi ayında önceki aya göre artış göstermiştir. MEA verilerine göre işsizlik sigortasından faydalananlar Ağustos ayında 501 bin 520 kişi

olmuştur. Ağustos ayında toplam iş ilan sayısı yüzde 1,7, ilanlarda aranan personel sayısı ise yüzde 3,6 oranında azalmıştır (Grafik 12).

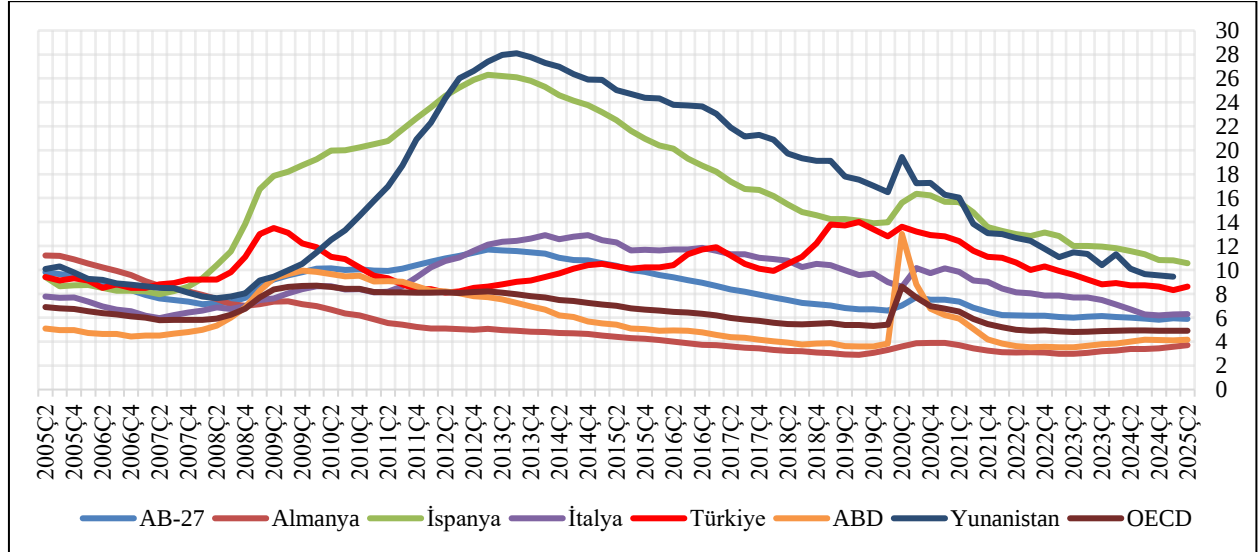
Grafik 12: İşsizlik Sigortası Ödenen Kişi Sayısı ve İş İlanları

Kaynak: TÜİK, İŞKUR ve Kariyer.net verilerine dayalı SBB hesaplamaları

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre, 2025 yılının ikinci çeyreğinde OECD ülkeleri genelinde işsizlik oranı sabit kalmıştır. Bu dönemde işsizlik oranı OECD ülkelerinde yüzde 4,9, AB-27 ülkelerinde ise yüzde 5,9 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 13: İşsizlik Oranlarının Uluslararası Karşılaştırması (MEA, %)

Kaynak: OECD, TÜİK

Ülke bazında bakıldığında, işsizlik oranı ABD’de ve Almanya’da ikinci çeyrekte 0,1 puan artarak sırasıyla yüzde 4,2 ve yüzde 3,7 seviyesinde gerçekleşmiştir. İtalya’da işsizlik oranı değişmeyerek yüzde 6,3’te kalmıştır. Öte yandan, İspanya’da işsizlik oranı 0,2 puan azalarak yüzde 10,6 olmuştur (Grafik 13).

Ek Tablo: Hanehalkı İşgücü Anketi Temel İşgücü Göstergeleri (2015 I. Çeyrek – 2025 II. Çeyrek)

(Bin Kişi)	15+ Nüfus	İşgücü	İstihdam	İstihdam Tarım	İstihdam Tarım Dışı	İşsiz	İşgücüne Katılım Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)	İşsizlik Oranı (%)	Atıl İşgücü Oranı (%)
2015-I	57.543	28.684	25.432	4.782	20 650	3.252	49,8	44,2	11,3	18,8
II	57.748	29.692	26.916	5.596	21 320	2.776	51,4	46,6	9,3	15,9
III	57.973	30.083	27.047	5.930	21 117	3.036	51,9	46,7	10,1	16,9
IV	58.214	29.741	26.610	5.119	21 491	3.130	51,1	45,7	10,5	16,9
2016-I	58.431	29.572	26.357	4.826	21 531	3.215	50,6	45,1	10,9	18,1
II	58.622	30.661	27.776	5.510	22 266	2.885	52,3	47,4	9,4	15,9
III	58.835	30.863	27.376	5.759	21 617	3.488	52,5	46,5	11,3	18,0
IV	59.068	30.701	26.995	5.054	21 941	3.706	52,0	45,7	12,1	18,4
2017-I	59.565	30.715	26.816	4.979	21 837	3.899	51,6	45,0	12,7	19,3
II	59.782	31.574	28.345	5.527	22 818	3.229	52,8	47,4	10,2	15,9
III	60.002	32.064	28.686	5.852	22 834	3.377	53,4	47,8	10,5	15,8
IV	60.222	31.710	28.452	5.247	23 205	3.258	52,7	47,2	10,3	16,2
2018-I	60.413	31.451	28.139	4.977	23 162	3.312	52,1	46,6	10,5	16,8
II	60.572	32.232	29.115	5.494	23 621	3.117	53,2	48,1	9,7	15,0
III	60.734	32.930	29.272	5.679	23 593	3.658	54,2	48,2	11,1	16,3
IV	60.895	32.202	28.238	4.979	23 259	3.963	52,9	46,4	12,3	17,8
2019-I	61.098	32.036	27.335	4.687	22 648	4.701	52,4	44,7	14,7	20,5
II	61.343	32.401	28.221	5.185	23 036	4.180	52,8	46,0	12,9	18,1
III	61.591	33.152	28.482	5.611	22 871	4.671	53,8	46,2	14,1	19,1
IV	61.839	32.432	28.131	4.901	23 230	4.301	52,4	45,5	13,3	18,5
2020-I	62.117	30.887	26.699	4.150	22 549	4.188	49,7	43,0	13,6	22,5
II	62.422	29.659	25.853	4.903	20 950	3.806	47,5	41,4	12,8	27,1
III	62.730	31.558	27.364	5.367	21 997	4.194	50,3	43,6	13,3	24,9
IV	63.038	30.794	26.823	4.480	22 343	3.970	48,8	42,6	12,9	27,0
2021-I	63.320	31.668	27.391	4.570	22 821	4.277	50,0	43,3	13,5	28,3
II	63.580	32.243	28.448	5.060	23 388	3.795	50,7	44,7	11,8	24,8
III	63.837	33.564	29.652	5.432	24 220	3.912	52,6	46,4	11,7	22,1
IV	64.094	33.496	29.815	4.734	25 081	3.680	52,3	46,5	11,0	22,3
2022-I	64.334	33.282	29.418	4.362	25 056	3.864	51,7	45,7	11,6	22,9
II	64.560	34.234	30.765	4.984	25 781	3.468	53,0	47,7	10,1	20,9
III	64.793	34.661	31.160	5.263	25 897	3.501	53,5	48,1	10,1	20,8
IV	65.026	35.089	31.556	4.650	26 906	3.533	54,0	48,5	10,1	20,6
2023-I	65.214	34.443	30.856	4.156	26 700	3.587	52,8	47,3	10,4	23,0
II	65.352	34.718	31.507	4.690	26 817	3.211	53,1	48,2	9,2	23,1
III	65.494	35.315	32.043	5.174	26 869	3.272	53,9	48,9	9,3	22,3
IV	65.637	35.049	32.020	4.494	27 526	3.029	53,4	48,8	8,6	22,7
2024-I	65.763	35.268	32.013	4.254	27 759	3.255	53,6	48,7	9,2	25,5
II	65.870	35.677	32.696	4.896	27 800	2.980	54,2	49,6	8,4	27,0
III	65.979	36.173	32.993	5.163	27 830	3.180	54,8	50,0	8,8	26,5
IV	66.088	35.701	32.658	4.658	28 000	3.043	54,0	49,4	8,5	28,1
2025- I	66.206	34.922	31.929	4.178	27 751	2.993	52,7	48,2	8,6	29,4
II	66.330	35.536	32.623	4.601	28 022	2.913	53,6	49,2	8,2	31,6

Kaynak: TÜİK